

ВИСНОВКИ

Таким чином, у НДР представлено порівняльний аналіз глобального інформаційного, мережевого, інформаціологічного, комунікаційного суспільства в контексті міжнародного і вітчизняного контекстів. Йдеться про раціональність нового типу, бо на зміну соціальній лінійності як вираження гомогенності (однаковості соціальних зв'язків) структур і відносин приходить соціальна нелінійність, яка вказує на наявні відмінності. Філософія інформаційно-комунікаційного управління націлена на виявлення суттєвих проблем, які стоять на шляху досягнення країною конкурентного потенціалу. Представлено сучасне розуміння інформаційно-комунікаційного управління, що сприяє утвердженню засад інформаційного суспільства («розумного суспільства»), представлено його еволюцію в «суспільство знань» та проаналізовано показники, тенденції та прогнози впровадження ІТ в країні. Аналізуються особливості інформаційної складової у досягненні конкурентоспроможності держав та їх вплив на цивілізаційний розвиток сучасного світу та інтеграції України у глобальне інформаційне суспільство, що в значній мірі активізує інформаційно-комунікаційне управління і сприяє соціальним перетворенням.

Задачі, які стоять перед державою, у зв'язку з формуванням концепції інформаційного суспільства:

Перша задача. Для того, щоб побудувати повноцінне інформаційне суспільство, необхідно забезпечити взаємодію інформаційних систем всіх рівнів, причому не тільки у рамках одного регіону, але й країни в цілому. І ініціатором цих процесів повинна виступити держава.

Друга задача. Щоб повноцінно функціонувала програма «Інформаційне суспільство», необхідно, щоб були створені цифрові моделі реальних об'єктів і процесів, і цей процес став основою взаємодії на всіх рівнях держави.

Третя задача – забезпечення безпеки. Так як вже сьогодні виникають певні загрози і їх кількість буде з часом зростати, необхідно, щоб процес інформатизації вийшов на якісно новий рівень.

Четверта задача – нормативне забезпечення нових технологій. Так як технології упроваджуються надзвичайно швидко, а нормативні документи за ними не поспівають, то без них держава не може ефективно вирішувати задачу розвитку цифрового суспільства.

П'ята задача. У процесі побудови інформаційного (цифрового) суспільства, нам слід буде вирішити велику кількість гуманітарних, філософських і моральних проблем, про які ми сьогодні навіть не маємо гадки.

Шоста задача. Незважаючи на велику кількість технологічних можливостей, прикладів їх використання поки що одиниці. Це пов'язано, перш за все, зі слабкою уніфікацією та відсутністю цифрових моделей реальних

процесів. Саме цю задачу слід вирішити у першу чергу на високому рівні, не забуваючи про її практичну реалізацію.

Сьома задача. Саме держава відіграє ключову роль у формуванні інформаційного (цифрового) суспільства і задачі, що перед стоять, величезні.

Це створення інформаційних проектів цього процесу, підтримка цифрових стартапів і пілотних проектів, надання державних послуг в електронному вигляді, нормативне закріплення всіх типів цифрової взаємодії, розробка стандартів і платформ для автоматизації виробництва. Це задача держави, так як жодне підприємство не зможе це розробити самостійно у відповідності з економічними причинами. В противному випадку ми будемо упроваджувати чужі стандарти і закупляти чужі рішення для того, щоб забезпечити їх сумісність.

Восьма задача – організація міждержавної цифрової взаємодії у рамках величезних міждержавних союзів та угод. Це важлива задача для розвитку бізнес-процесів, розробки нормативної бази та єдиної інформаційної моделі цифрової взаємодії, а також необхідності створення технологічних рішень для забезпечення цифрової взаємодії при реалізації загальних процесів.

Зокрема, нами в НДР сформульовано ряд принципово нових положень:

1. Інформаційне суспільство, в основі якого розвиток Інтернет, представляє собою не вузькофункціональну технологію, а глобальний системний феномен, що володіє властивістю саморозвитку і створює широкий спектр соціокультурних ефектів. З однієї сторони, Інтернет викликає значні соціокультурні зміни, а з іншої сторони, - самі тенденції суспільного розвитку останніх десятиріч стимулювали проникнення Інтернет та інших інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) у всіх сферах людської життєдіяльності.

2. Дискурси, побудовані з обговоренням концепцій та політики побудови інформаційного суспільства, «суспільства знань» та smart-суспільства повинні включати розуміння того, що ІКТ є хоч і невід'ємним, проте лише одним з компонентів конвергентних нано-біо-інформаційнокогнітивних (НБІК) технологій, що мають безперечно велике значення у сучасному технологічному розвитку і великий потенціал впливу на соціокультурні процеси у глобальному масштабі.

3. Розвиток інформаційного суспільства та Інтернет у рамках нової макроеволюційної динаміки культури визначає нові процеси і форми медіатизації культури. Інтернет та нові медіа виступають основним простором групової та міжособистої комунікації, що генерують нові смисли і способи взаємодії. Зокрема, Інтернет створює базове середовище соціалізації нових поколінь, змінюючи спосіб мислення та ціннісні орієнтації. У результаті посилюється культурний розрив між поколіннями: старше покоління внаслідок відставання в освоєнні нових технологій втрачає свій статус носія цінного культурного досвіду, а молоде покоління перебуває у динаміці віртуально-онлайнової соціалізації.

4. В умовах інформаційного суспільства виникає феномен нового ескапізму: втечі у віртуальний простір від проблем реального світу та формування нової онлайново-віртуальної молодіжної культури і субкультури.

5. В умовах інформаційного суспільства втрачається домінування логоцентричного, наративного типу мислення, що доповнюється «кліповим мисленням», яке характеризується меншою мірою логічності, критичності, системності, а, занурена в кіберпростір молодь, втрачає здатність до надситуативної активності та критичного мислення.

6. Розвиток Інтернету є частиною глобального виклику національним культурам і національним мовам, так як у цих умовах формуються нові компетенції, пов'язані з інформаційно-медійною грамотністю, що розвивається у рамках використання мереж та вільного доступу до інформації, тому головною проблемою виступає – яким бути спеціалісту епохи Інтернет та інформаційного суспільства.

7. Традиційні інститути і принципи захисту авторського права потребують значного перегляду правових констант з врахуванням особливостей цифрового середовища для забезпечення вільного доступу до інформації, необхідної для життєзабезпечення і отримання якісної освіти, а також для розвитку науки, боротьби з плагіатом.

Виявлення цих проблем вимагало від дослідників концептуалізованого підходу, в основі якого аналіз наступних напрямів висвітлення теми:

1. Теоретико-методологічні виміри становлення і розвитку інформаційного суспільства: методологія постмодерністського дискурсу.

2. Концептуальні виміри становлення і розвитку інформаційного суспільства: управління науково-освітнім простором.

3. Праксеологічні виміри інформаційного суспільства в світі та Україні: головні тенденції та закономірності розвитку.

Проблема, на вирішення якої було спрямовано дослідження, обґрунтування щодо актуальності. Проблема, на вирішення якої спрямовано дослідження, - удосконалення механізмів розвитку інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми розвитку сучасної України в умовах глобалізації», та вирішення проблем побудови інформаційного суспільства в Україні; аналіз ролі інтелектуального ресурсу у науці, освіті що є надзвичайно важливою соціально-економічною та науковою компонентою інформаційного суспільства не тільки для України, а й для всього світу. Актуальність теми дослідження в тому, що інформаційне суспільство представлено як цивілізаційна парадигма сучасного соціуму, в якому стикаються філософські, соціологічні, управлінські проблеми, які є недостатньо вивченими та реалізованими на в умовах сучасної суспільної діяльності.

Головна проблема дослідження - розробка концепції інформаційно-комунікативного менеджменту, в основі якого ціннісно-сміслові матриці інформаційного суспільства – інформації, знання, комунікації, інформаційної культури, що сприяють удосконаленню механізмів мережевого управління,

електронного врядування, комунікативного процесу.

Представлено сучасне розуміння інформаційно-комунікаційного менеджменту, що сприяє утвердженню засад інформаційного суспільства, та виявлення умов еволюції інформаційного суспільства у «смарт-суспільство», та напрями формування смарт-суспільства у світі та Україні.

Аналізуються особливості інформаційної складової у досягненні конкурентоспроможності держав та їх вплив на цивілізаційний розвиток сучасного світу та інтеграції України у глобальне інформаційне суспільство, що в значній мірі активізують перехід інформаційного суспільства у смарт-суспільства. Тому у дослідженні враховано світовий та вітчизняний досвід, що підтверджується даними дослідження.

Проблематика інформаційного суспільства починає формуватися у нас на очах, сама проблема потребує серйозного втручання в її розробку та вироблення практичних рекомендацій для упровадження на державному рівні.

Особливостями структури дослідження є аналіз:

- 1) теоретико-методологічних засад інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми;
- 2) концептуалізація інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми розвитку сучасної України;
- 3) розробка конкретних концепцій здійснення цього процесу - концепції розвитку інформаційно-комунікативного суспільства в Україні;
- 4) розробка концепції впливу інформаційно-комунікаційного процесу на діяльність організації в умовах нестабільності;
- 5) розробка концепції посткласичних політико-ідеологічних течій та їх ролі в умовах соціальних змін кінця XX - початку XXI століть.

Для цього досліджено впровадження інформаційного суспільстві у передових країнах, вивчено вітчизняного досвіду та сформульовані задачі переходу від інформаційного суспільства до smart-суспільства та їх вплив на розвиток людського капіталу. В результаті особливостей структури дослідження: 1) було проаналізовано дослідження інформаційного суспільства в передових країнах; 2) сформовано концепцію smart-філософії як нового наукового напрямку та дисципліни, яка сприяє переходу країни на рівень високорозвинутої, технологічної, інтелектуальної, що представляє новизну даного дослідження.

Методологічні складові роботи є новими, що цілком обґрунтовано порівняннями із світовими аналогами, так як новим є досліджуваний феномен інформаційного суспільства та його еволюції до смарт-суспільства:

- 1) метод моделювання систем адаптивного управління в соціальній та економічній сферах, що дозволив вивити соціально-практичну значимість цифрової економіки (Інтернет-економіки) та сприяє виявленню проблем еволюції інформаційного суспільства до smart-суспільства, smart-економіки, smart-освіти, smart-управління, в основі яких новий тип раціональності;

2) синергетичний метод - проаналізувати інформаційне суспільство як нелінійну систему, яка розвивається в нелінійному просторі, та представляє певний аспект новизни;

3) метод системного та структурного аналізу - дослідити інформаційну культуру як складну систему та змодельовати саморозгортання впливу інформаційно-комунікативного процесу в організаціях відкритого типу в умовах нестабільності, що постійно взаємодіють з навколишнім середовищем та потребують адаптації;

4) поєднання синергетичного та системного методів - пояснити особливості розвитку інформаційного суспільства та необхідності використання умов інформаційної безпеки у зв'язку з загрозами та викликами інформаційного суспільства;

5) структурно-функціональний та інституціональний методи - розкрити природу економічних та політичних зрушень в інформаційному суспільстві;

6) антропологічний та соціоаксіологічний підходи дозволили проаналізувати соціо-антропологічні виміри інформаційної культури та її цінностей за умов глобалізації.

Досліджено концепцію удосконалення механізмів розвитку інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми розвитку сучасної України в умовах глобалізації, в контексті якої представлено основні механізми:

1) механізм удосконалення інформаційного суспільства;

2) механізм інноваційного розвитку сучасного соціуму;

3) механізм формування соціального (інтелектуального) капіталу;

4) механізм впливу інформаційно-комунікативного управління на діяльність організації як складної системи в умовах нестабільності;

5) механізм рефлексивної адміністративної діяльності керівника.

Суть дослідження зводиться до формування нової концепції інформаційного суспільства, в основі якої місце і роль України в контексті інтеграції до інформаційного простору; нова методика і технологія алгоритмів компаративістського (кроскультурного) аналізу інформаційного суспільства, концептуальні засади становлення інформаційного суспільства в контексті вітчизняного і міжнародного досвіду та інноваційні підходи до формування інформаційного суспільства в Україні. В контексті проведеного дослідження розроблено концепції: концепцію розвитку інформаційно-комунікативного суспільства в Україні; концепцію впливу інформаційно-комунікаційного процесу на діяльність організації в умовах нестабільності; розроблено посткласичні політико-ідеологічні течії та їх роль в умовах соціальних змін кінця XX - початку XXI століть.

Стратегія розвитку інформаційного суспільства супроводжується розвитком людських (інтелектуальних) ресурсів, можливості яких відповідають вимогам інформаційного суспільства. Перспективи виходу України із зони ризиків нестійкого розвитку та соціальної дестабілізації визначають

конкурентноздатність суспільства та держави, можливість створити сучасне конкурентне «суспільство знань» («цифрове суспільство») чи «розумне суспільство» із відповідною «розумною економікою» та «розумною державою», що потребує виявлення природи інформаційної складової соціальних систем; управління складними інтернет-проектами, формування якісно нового знання, здатного сприяти формуванню інформаційного суспільства.

Сформовано концепцію удосконалення механізмів розвитку інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми розвитку сучасної України в умовах глобалізації. Розробка концепцій функціонування інформаційного суспільства стає найважливішою задачею суспільно-політичного розвитку сучасної держави, яка має бути конкурентоспроможною, інноваційною, технологічно оснащеною.

Розкрито сутність нової глобальної інформаційної економіки, яка сприяє появі нової інформаційної форми – мережевого підприємства, яке характеризується гнучким виробництвом, новими системами управління, організаціями, що базуються на горизонтальній, а не на вертикальній моделі. Дається аналіз того, що інформаційна революція, яку ще називають комп'ютерною, розпочавшись з появи першого персонального комп'ютера, принципово змінила образ життя і характер праці людей в більшості країнах світу.

В НДР представлено розробку концепцій функціонування інформаційного суспільства, що стає найважливішою задачею суспільно-політичного розвитку сучасної держави, яка має бути націленою на розвиток науки, освіти, культури.

В НДР дається аналіз умов формування спеціаліста інформаційного суспільства та епохи Інтернету, викликаного необхідністю техномеритократичної культури, укоріненої у світі університетської науки та спроможності поширювати силу інформації всією цариною дослідницької науки. Розроблено поняття «спеціаліст» епохи інформаційного суспільства, що асоціюється з розвитком людського (соціального, інтелектуального) капіталу та включає також міру втілених у професії здібностей, творчих можливостей, базової освіти, кваліфікації, досвіду, здатності приносити організації (підприємству) додаткову вартість, яка сприяє зростанню як особистості-професіонала, так і організації в цілому. Зроблено висновок, що формування концепції спеціаліста інформаційного суспільства формується на основі техномеритократичної культури інформаційного суспільства, що готує нову верству спеціалістів-нетократів (М. Кастельс), здатних працювати в умовах Інтернет-галактики.

В НДР представлено концептуалізацію інформаційно-комунікативного розвитку сучасного соціуму як нової парадигми розвитку цивілізації XXI століття. Розроблено нову управлінську парадигму інформаційно-комунікативного менеджменту, що пов'язана з інформаційною революцією, яка

здійснює революційний вплив інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) на всі сфери життєдіяльності суспільства. Розкрито поняття «інформаційно-комунікативного менеджменту» та його складові. З'ясовано простір інформаційно-комунікативного менеджменту як інформаційну форму підтримки процесів і функцій, що домінують в організації інформаційно-орієнтованого типу. Обґрунтовано напрями оптимізації інформаційно-комунікативного менеджменту в організації інформаційно-орієнтованого типу, розвиток якої детермінується інформаційною культурою.

Обґрунтування актуальності та/або доцільності виконання завдань зводиться до того, що проект за тематикою трансформаційних процесів переходу від інформаційного суспільства до суспільства знань та інновацій в світі та Україні та їх вплив на розвиток людського капіталу є важливою соціально-економічною, науковою і технологічною проблемою світового рівня, так як концепція інформаційного суспільства включає формування нових знань та їх подальшого використання на практиці.

Попередній аналіз стану досліджень інформаційного суспільства у світі та Україні виступає головним трендом і пріоритетом глобального розвитку сучасної цивілізації ХХІ століття. Розробляючи концепцію інформаційного суспільства, автори врахували стан досліджень проблематики за напрямом проекту світового і вітчизняного досвіду, що підтверджується змістовними порівняннями еволюції інформаційного суспільства в суспільство інновацій та суспільство знань та визначеннями відмінностей роботи по впровадженню smart-суспільства в Україні, що впливає на людський і соціальний розвиток, в основі якого сучасні інформаційно-комунікативні технології. Все це дає нам можливість зазначити, що тема наукового дослідження є інноваційною і майже не розробленою в Україні, в результаті чого заплановано отримати наукові результати європейського та/або світового рівня.

Розвиток людського капіталу в Україні потребує формування нової освітньої парадигми освіти інформаційного суспільства, яка є новою і сприяє її впровадженню в усі сфери життєдіяльності суспільства, в основі якого сучасні інформаційно-комунікативні технології. Дослідження трансформаційних процесів переходу від інформаційного до суспільства знань в Україні та світі та їх вплив на розвиток людського капіталу дають можливість довести, що трансформація інформаційного суспільства пов'язана з початком ери становлення розуму або ноосферно-інформаційного суспільства як фактора сталого розвитку. Логічним продовженням інформаційно-мережевого суспільства є смарт-суспільство (smart-society), що розвивається на основі смарт-технологій. Smart-інновації формують нову парадигму розвитку суспільства, яка вважається найважливішим фактором становлення Smart-суспільства.

В результаті проведеного аналізу сформовано концепцію філософії інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми розвитку сучасного українського суспільства, що дозволяє здійснювати інформаційно-

комунікаційний вплив у «цивілізаційних формах» шляхом теоретичного синтезу парадигмальних дискурсів інформаціоналізму, важливою особливістю якого є створення інформаційного простору організацій та суспільства в цілому.

Наукова ідея проекту в розробці методології інформаціоналізму, її систематизації та застосуванні до діяльності організацій, що діють під впливом інформаційно-комунікативного процесу в умовах стохастичності інформації та розвитку інформаційного суспільства. Це має істотне наукове значення в удосконаленні методів роботи організацій, вміння упроваджувати ІКТ для прогнозування діяльності організацій, що дозволить гармонізувати практику упровадження інформаційно-комунікативного суспільства в Україні. Дається порівняльний аналіз глобального інформаційного, мережевого, інформаціологічного, комунікаційного суспільства в контексті міжнародного і вітчизняного контекстів.

Представлено сучасне розуміння інформаційно-комунікаційного управління, що сприяє утвердженню засад інформаційного суспільства («розумного суспільства»), представлено його еволюцію в «суспільство знань» та проаналізовано показники, тенденції та прогнози впровадження ІТ в країні. Аналізуються особливості інформаційної складової у досягненні конкурентоспроможності держав та їх вплив на цивілізаційний розвиток сучасного світу та інтеграції України у глобальне інформаційне суспільство, що в значній мірі активізує інформаційно-комунікаційне управління і сприяє соціальним перетворенням.

Інформаційне суспільство як цивілізаційна парадигма розвитку сучасного соціуму представлено як складний соціальний феномен і організм, в якому стикаються філософські, соціологічні, управлінські проблеми, є недостатньо вивченим в контексті філософської науки. В сучасних філософських дискурсах найважливіше місце займають гносеологічні, онтологічні та аксіологічні виміри інформаційно-комунікативного процесу, що отримали назву «глобальна революція у спілкуванні».

Головна задача, що представляє наукову новизну, довести можливість побудови в Україні інформаційного суспільства з результативними зворотними зв'язками. Сформовані положення використано для концепції філософії управління інформаційно-комунікаційним процесом в Україні в умовах трансформації сучасного українського суспільства.

В контексті НДР відбувається порівняння характеристик, ознак, властивостей, показників інформаційного суспільства з країнами США, Канади, Японії, Китаю, Європи, СНД і робиться висновок, що першочерговою задачею вітчизняного суспільства є модернізація суспільства з метою переходу до шостого технологічного укладу України.

В основі синергетично-діалектичної моделі розвитку інформаціологічного суспільства - вироблення механізмів інноваційного розвитку суспільства, що

відповідає стратегічним пріоритетам розвитку сучасного світу в умовах когнітивного (альтернативного, рецептивного, інформаційно-комунікаційного) менеджменту. В результаті проведеного аналізу сформовано нову методологію пізнання інформаційно-комунікаційного менеджменту, яка сприяє впровадженню в життя суб'єкт - суб'єктних зв'язків, які сприяють прийняттю ефективних управлінських рішень та подоланню вище зазначених проблем. В дослідженні розроблено синергетичну модель інформаційного суспільства, що відповідає нелінійному розвитку соціуму.

Стійке економічне зростання, підвищення рівня національної конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості організацій залежать від активного використання ІКТ, що сприяють розвитку інформаційного суспільства, використання знань як основи процесу інноваційного та соціально-економічного розвитку.

Доведено, що впровадження передових ІКТ, що задовольняють потребам суспільства у доступі до мобільної передачі інформації і знань, ефективний розвиток електронних послуг, освіти, та інших секторів економіки, укріплення конкурентних позицій держави в міжнародних ІКТ-рейтингах є пріоритетними задачами України в сфері впровадження інформаційного суспільства.

Активне використання ІКТ та впровадження інформаційно-комунікативного менеджменту в організаціях та публічному управлінні привело до істотних трансформацій всіх сфер діяльності організацій – аналізу інформації, зміни управлінських стилів діяльності керівників, зміни ціннісної системи та перетворення науки і знання на виробничу силу, що веде до прискорення інновацій та зростання знань в цілому у суспільстві.

Сьогодні створилися напрямки, покликані розвивати рівень розвитку інформаційного суспільства та впливу ІКТ на економіку знань, сформувалися напрями та методи оцінки переваг ІКТ в діяльності організацій, що сприяють удосконаленню всіх методів і напрямків впровадження інформаційно-комунікативного менеджменту в діяльність організацій.

Перспективність НДР в тому, що розроблена методологія виявлення ключових показників розвитку інформаційного суспільства та впливу інформаційно-комунікативного процесу на діяльність організації в умовах стохастичності економіки та її нестабільності, що слугують основою моніторингу і прогнозування діяльності організації на основі впливу ІКТ на діяльність організації/.

В НДР представлено еволюцію розвитку Інтернет як глобальної тенденції інформаціоналізму і мережевого суспільства. Інтернет сприяв розвитку кіберпростору, детермінованого парадигмою інформаційної технології, яка сприяла формуванню комп'ютерної мережі. Розкривається, що комунікативне за своїм охопленням глобальне середовище самоорганізується за принципом мережі, породжуючи феномен мережевого суспільства. Виникненню нової глобальної інформаційної економіки сприяла поява нової організаційної форми – мережевого підприємства. Робиться висновок, що нова економіка, яку очолює

сьогодні Інтернет-бізнес, є економікою, яку рухають інформаційні технології і яка організована навколо комп'ютерних мереж. Саме інформаційна економіка виступає джерелом зростання продуктивності праці і створення багатства у вік інформації.

Мета НДР – сформулювати концепцію моделі ноосферного розвитку сучасного соціуму, направлену на подолання криз та ризиків, пов'язаних з інформаційною цивілізацією. Великої актуальності набуває розробка поняттєво-категорійного апарату ноосферного розвитку соціуму та його застосування до сучасності. Методи використання - синергетичний та системний, що дозволяють виявити нові проблеми та глибоко проникнути в соціальну та економічну дійсність. Результат: в основі філософії ноосферного управління – якісні гуманістичні характеристики управлінського процесу, перехід на вищий щабель. Все це демонструє загально цивілізаційний рівень, виражає універсальні зв'язки і явища, що демонструють якісний розвиток сучасного соціуму в усіх сферах життєдіяльності – економічній, політичній, соціальній, духовній. Висновок: ноосферна освіта інформаційного суспільства та підготовка сучасного спеціаліста дозволяють упроваджувати концепцію моделі ноосферного розвитку сучасного соціуму завдяки когнітивному управлінню та креативній, творчій особистості.

В НДР представлено формування парадигми публічного управління та адміністрування в контексті теоретико-методологічних засад. Публічне управління та адміністрування представлено як саморозгортання складних ієрархічних систем в умовах невизначеності, інформаційної стохастичності та «балансування на межі хаосу». Головна мета дослідження – концептуалізація саморозгортання публічного управління та врядування як складної соціальної системи в умовах стохастичності та «балансування на межі хаосу». Методологія – системний, структурно-функціональний та синергетичний методи та підходи, що дозволяють проаналізувати умови нестабільності та невизначеності. Синергетично-рефлексивна модель управління як складної соціальної системи складається з сукупності нелінійних процесів, зокрема динамічного хаосу як деякої зверхскладної упорядкованості. В основі дослідження реалізовано такі завдання : визначено науку публічного управління та адміністрування, що діє в умовах інформаційного суспільства; представлено аналіз ноосферної концепції публічної сфери як єдності економічної, соціальної і політичної сфер; схарактеризовано вплив факторів та загроз на діяльність публічної сфери; розкрито сутність синергетичної концепції самоорганізації публічного управління та врядування. В результаті аналізу сформовано інноваційну концепцію публічного управління та врядування як цілісної системи, що гармонійно розвивається. Наукова новизна дослідження у виявленні шляхів подолання нестабільності та переходу до стабільного етапу розвитку публічного управління та врядування. Це дозволяє зробити висновок, що в основі ефективності публічного управління та адміністрування -

самоорганізація, яка виходить на вирішення проблем нестабільності. Виявлено умови досягнення ефективності публічного управління та адміністрування як складного соціального організму, що базується на синергетичних засадах розвитку.

В НДР представлено умови саморозгортання глобалізованого світу як сукупності складних соціальних систем в умовах нестабільності. Глобалізований світ як саморозгортання складних ієрархічних систем в умовах невизначеності, інформаційної стохастичності та «балансування на межі хаосу» є невід'ємною частиною підвищення ефективності управлінської системи як єдиного цілого. Головна мета дослідження – концептуалізація саморозгортання глобалізованого світу як сукупності складних соціальних систем в умовах стохастичності та «балансування на межі хаосу». Термін «саморозгортання» складних соціальних систем в умовах невизначеності та нестабільності розкриває переходи якості від одного стану до іншого. В основі дослідження розкрито суть саморозгортання та його основні етапи; визначено, яку роль відіграє аутопойєзис у структуруванні соціальних систем як цілісних одиниць. На основі запропонованих методів з'ясовано понятійно-категоріальний апарат, необхідний для концептуалізації саморозгортання глобалізованого світу як сукупності складних соціальних систем; проаналізовано синергетично-рефлексивну модель управління, необхідну для вирішення проблем стохастичності, невизначеності та «балансування на межі хаосу». Наукова новизна дослідження у виявленні шляхів подолання неорганізованості, нестабільності, «балансування на межі хаосу» та переходу до стабільного етапу розвитку соціальної системи. Це дозволяє зробити висновок, що в основі саморозгортання глобалізованого світу як сукупності складних соціальних систем знаходиться аутопойєзис, самореференція і самоорганізація, які виходять на вирішення проблем невизначеності, інформаційної стохастичності та «балансування на межі хаосу».

В НДР розроблено концепцію інформаційного суспільства, що розвивається в умовах асиметрії інформації, нестабільності, глобалізації, що вимагає формування нового типу економіки ноосферного типу, що побудована на інтелектуальній компоненті, та вимагає формування нового світогляду і свідомості. Інтелектуальна компонента у сукупності складає «суспільний інтелект», який накопичується інтелектуальною частиною суспільства і складає прорив у розвитку інформаційно-інноваційного суспільства. Центальною проблемою дослідження є феномен «суспільного інтелекту». Висувається гіпотеза, що в основі економіки, яка формується на інтелектуальній компоненті, розвиток інтелекту як головного фактору інформаційного суспільства. У зв'язку з цим висувається головна проблема ноосферного розвитку суспільства, в основі якого головним фактором розвитку суспільства виступає інтелект як головна рушійна сила суспільного розвитку. У НДР обґрунтовується, що гармонійно організоване суспільство виникає тоді, коли стратегія розвитку Природи і стратегія розвитку Людства не суперечать один одному, а

співпадають. Проаналізовано наукові основи виникнення ноосферної економіки як економіки «суспільного інтелекту» в умовах інформаційного суспільства та глобалізації, в основі яких освіта як головний фактор формування інтелектуальної економіки. Методологічною основою наукового дослідження є синергетичний підхід, в основі якого коеволюція розвитку природи і суспільства як головної тенденції розвитку людства у напрямі цивілізованого розвитку, яка формується на основі понятійно-категорійного апарату біфуркації, атрактора, емерджентності, траєкторії розвитку, і сприяє появі синергії взаємодії. Робиться висновок, що коеволюція – це співрозвиток взаємодіючих елементів єдиної системи, що розвиває і зберігає свою цілісність.

Нова методика і методологія дослідження відрізняється від існуючих тому, що аналізується новий феномен інформаційного суспільства, що еволюціонує в «суспільство знань» та smart-суспільство, зорієнтований на розвиток високих технологій як можливих точок росту у вигляді нових підходів і парадигм.

Особливості структури та складових проведення дослідження третього етапу передбачало поглиблення виявлення умов глобалізації, в яких розвивається інформаційне суспільство, з метою направити використання умов глобалізації на цілі гуманітарного розвитку, щоб забезпечити якісне майбутнє вже для нинішнього покоління, використовуючи переваги «економіки знань» та «економіки інновацій» як нової інноваційно-економічної моделі економічного розвитку України.

Саме тому інформаційне суспільство трактується як локомотив технологічних і соціальних перетворень та основою побудови конкурентоспроможного суспільства, в основі якого знання та інтелектуальний капітал виступають головним фактором економічного розвитку і сприяють форсайту економіки України.

Дослідження складалося з теоретичної та практичної складових, до яких входило:

- 1) формування концепції «Формування механізмів становлення інформаційної культури в глобальному вимірі»;
- 2) концепції «Адаптація людини до життя в інформаційному суспільстві»;
- 3) концепції «Механізми оптимізації інформаційного суспільства в Україні»;
- 4) концепції «Інформаційне суспільство як спрямованість на досягнення стратегічних інтересів та конкурентоспроможності України на міжнародному ринку», що вимагало вироблення нових технологій:
 - а) «Алгоритми формування механізмів оптимізації інформаційного суспільства у вимірах нелінійного розвитку»;
 - б) «Соціальні технології та алгоритми для оптимізації інформаційного суспільства».

В результаті аналізу доведено, що концепція розвитку інформаційного

суспільства як цивілізаційної парадигми сучасної України в умовах глобалізації має велике практичне значення, так як сприяє впровадженню в регіоні та Україні концепції інформаційного суспільства, що характеризується високим рівнем розвитку інформаційних і телекомунікаційних технологій та інтенсивним використанням їх органами публічного адміністрування.

Реалізація завдань проекту має велику актуальність, наукову новизну тематики досліджень і надає можливість підвищити потенціал інформаційного суспільства в регіоні та Україні за рахунок упровадження на всіх рівнях управління та ВНЗ сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, які стали активно упроваджуватися в навчальний процес викладачами, що працюють Центрі.

Важливим аспектом розробки даної теми є комплексна розробка механізмів розвитку інформаційного суспільства як фактору сталого розвитку соціуму за допомогою вироблення цивілізованих важелів управління, включаючи електронне врядування, підвищення якості освіти та послуг за рахунок використання інформаційних технологій під час проведення тренінгів, результатів, що є конкурентоспроможними на світовому ринку.

Результати науково-дослідної роботи «Удосконалення механізмів розвитку інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми сучасної України в умовах глобалізації» є важливим елементом інформаційної політики держави та її інформаційно-комунікативної функції, спрямованої на упровадження «суспільства знань», що визначається інформаційними технологіями, які стали локомотивом соціально-економічного розвитку багатьох країн світу і забезпечення гарантованого вільного доступу громадян до інформації як одного з важливих завдань держави.

Доведено, що істотні зміни у цьому повинні відбутися за рахунок цілеспрямованих зусиль органів державної влади, бізнесу і громадянського суспільства, а для цього використовується культурний, освітній і науково-технічний потенціал регіону для того, щоб забезпечити гідне місце регіону та України серед лідерів глобального інформаційного суспільства.

Проект НДР розробляє основні напрямки державної політики в сфері використання і розвитку інформаційних і телекомунікаційних технологій, науки, освіти і культури для просування країни на шляху інформаційного суспільства. Концепція розвитку інформаційного суспільства базується на концептуальних засадах, що визначають цілі і напрямки інформаційної діяльності органів державної влади, а також принципи і механізми взаємодії з громадянським суспільством.

Результати науково-дослідної роботи «Удосконалення механізмів розвитку інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми сучасної України в умовах глобалізації» мають велике практичне значення, які сприяють впровадженню в регіоні та Україні концепції інформаційного суспільства, що характеризується високим рівнем розвитку інформаційних і телекомунікаційних технологій та інтенсивним використанням їх органами

публічного адміністрування.

Результати науково-дослідної роботи «Удосконалення механізмів розвитку інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми сучасної України в умовах глобалізації» є важливим елементом інформаційної політики держави та її інформаційно-комунікативної функції, спрямованої на упровадженням «суспільства знань», що визначається інформаційними технологіями, які стали локомотивом соціально-економічного розвитку багатьох країн світу і забезпечення гарантованого вільного доступу громадян до інформації як одного з важливих завдань держави.

Економічна привабливість розробки у просуванні на ринок інформаційного суспільства, в основі якого закономірності розвитку цивілізації від постіндустріального до інформаційного суспільства, лежить конкурентоспроможна неоекономіка, що тісно переплітається з процесами глобалізації. Виявлено закономірності інформаційного розвитку соціальних систем, що формують позитивний потенціал людства, що сприяє коеволюційному (гуманному) розвитку людини і природи.

Проаналізовано теорії глобалізації, в основі яких удосконалення механізмів розвитку інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми та виявлено фактори, які виступають детермінантами оптимізації українського соціуму в умовах глобалізації; сформовано вітчизняну модель механізмів інформаційного суспільства як основи реалізації сталого економічного розвитку. Економічна привабливість проекту у запровадженні цілого циклу нових фахових дисциплін «Інформаційна антропологія», «Інформаційна культурологія», «Філософія інформації», «Інформаційна (електронна) культура», «Інформаційна етика», «Філософія знаннєвого суспільства», «Інформаційний менеджмент», «Соціальна інформатика», що сприяють формуванню інформаційної культури молоді, щоб вміти адаптуватися до інформаційного суспільства, вміти управляти інформаційними потоками у своїй сфері діяльності та раціонально споживати інформацію.

Реалізація завдань проекту дозволить підвищити потенціал органів державної влади та місцевого самоврядування. Внаслідок практичного впровадження результатів роботи передбачається отримання економічного ефекту в діяльності територіальних громад в результаті вдосконалення механізмів інформаційного суспільства та виходу України із кризи.

У ВНЗ (Запоріжжя, Київ, Мелітополь) запроваджено низку нових спецкурсів, направлених на вироблення соціальних технологій та алгоритмів оптимізації інформаційного суспільства в контексті соціоантропологічних, соціоекономічних та соціокультурних засад як нового типу сучасного соціуму. Все це буде сприяти упровадженню результатів дослідження у навчальний процес ВНЗ України; розробка практичних рекомендацій та їх упровадження на рівні окремих підприємств Запорізького регіону сприятиме підвищенню ефективності інформаційного управління та впливу інформаційно-

комунікативного менеджменту на розвиток соціальної організації як складної системи в умовах нестабільності.

Таким чином, в НДР розроблено концепцію філософії інформаційного суспільства в умовах глобалізаційних процесів сучасності, в основі якої:

- концепція ідеологічних трансформацій сучасного українського суспільства кінця XX – початку XXI століть, а саме інформаційне суспільство, що еволюційно переходить в «суспільство знань», направлено на формування людського (інтелектуального) капіталу на теренах України;

- концепції інформаційно-комунікативного розвитку соціуму як цивілізаційної парадигми XXI століття;

- концепції розвитку засад Інтернету як глобальної тенденції розвитку сучасної цивілізації; концепція розвитку організацій як об'єкта публічного адміністрування в умовах інформаційного суспільства та адміністративної діяльності керівника як об'єкта саморефлексії;

- концепція формування спеціаліста інформаційного суспільства та епохи Інтернету та тенденції їх розвитку;

- концепція ефективної інформаційної політики України, яка може бути втіленою у практиці державного управління та місцевого самоврядування; у навчальному процесі ВНЗ Запорізького регіону та України, кафедри менеджменту організацій та управління проектами Запорізької державної інженерної академії, науково-дослідній роботі.

Одержане нове знання щодо предмета дослідження - інформаційного суспільства як соціального феномена та динамічного процесу, що отримано завдяки використанню синергетичної методології, що дозволила виявити ряд ключових показників розвитку інформаційного суспільства, зокрема асиметричності інформації та інформаційно-комунікаційного суспільства.

Інформаційне суспільство як складний показник розвитку конкурентоспроможності організацій слугує основою моніторингу та прогнозування діяльності організацій. В рамках проекту вперше проаналізована діяльність організацій в умовах розвитку ІКТ, стохастичності, асиметричності інформації, що потребує розвитку інформаційно-комунікативного менеджменту та упровадження його в діяльність організацій.

До нових положень дослідження слід віднести концепцію smart-філософії як нового наукового напрямку та дисципліни, яка сприяє переходу країни на рівень високорозвинутої, технологічної, інтелектуальної, що представляє новизну даного дослідження. Доведено вплив інформаційно-комунікативного процесу на діяльність організацій в умовах нестабільності слугує розвитку інформаційно-комунікаційних процесів та розвитку організації як цілісної соціокультурної системи. Інформаційні ресурси сприяють виробленню ефективних соціокультурних та інноваційних механізмів та зрушень.

Саморозгортання впливу інформаційно-комунікативного процесу в умовах інформаційного суспільства відбувається в контексті переходу від якості одного стану до якості іншого стану, а самоорганізація реалізується

завдяки інформаційно-комунікативному впливові (дисертація Осипенко Л.О. Вплив інформаційно-комунікативного процесу на розвиток соціальної організації в умовах нестабільності» 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії - (Переяслав-Хмельницький, 2015).

Серед напрямів оптимізації інформаційно-комунікативного впливу на розвиток організацій – перебудова стосунків між державою як суб'єктом управління і організаціями як об'єктами, що потребує формування суб'єкт-суб'єктної парадигми на основі зворотного зв'язку, від чого виграє як держава, так і організація.

В результаті виконання завдань наукового обґрунтовані та доведені нові знання, пов'язані із закономірностями організації та розвитку природи, суспільства людини, їх взаємозв'язків:

1) отримання нових знань, в контексті теоретико-концептуального обґрунтування концепції розвитку інформаційного суспільства в умовах глобалізації, що зумовлює орієнтацію України на інтеграцію до міжнародної спільноти та включення в глобалізаційні процеси;

2) теоретико-методологічне обґрунтування нових законів, пов'язаних з розробкою закону техногуманітарного балансу, що базується на основі економічних, політичних, соціальних, духовних засад, направлених на інноваційний розвиток суспільства;

а) закон кібернетичної теорії, який виражає пропорційну залежність між внутрішньою різноманітністю системи та її потенціалом в якості суб'єкта чи об'єкта управління;

б) закон ієрархічних компенсацій – виражає залежність між організаційними рівнями складної системи, а саме зростання різноманітності на верхньому рівні повинно забезпечуватися обмеженням різноманітності на попередніх рівнях, і, навпаки, зростання різноманітності на нижчому рівні організації сприяє руйнації на верхньому рівні), доповнює фундаментальний закон кібернетичної теорії систем як закону необхідної різноманітності (фізичної, біологічної, соціальної), допомагає прогнозувати оптимальне поєднання різноманітних параметрів на різних етапах розвитку;

в) закон генетичних типів криз, який включає аналіз:

екзогенної – кризи, зумовленої переважно спонтанними змінами середовища, до якої система не поспіває адаптуватися;

ендогенної кризи, що зумовлена переважно внутрішньою програмою розвитку організму (зростання кризи в онтогенезі);

ендо-екзогенної кризи, що зумовлюється змінами в середовищі внаслідок власної активності системи;

3) в результаті впровадження нових законів буде сформована нова теорія - філософії розвитку українського соціуму в умовах глобалізації та інтеграції України до загальноєвропейського економічного простору;

4) сформовані нові методи - нелінійної динаміки, що базується на

використанні альтернативних методів і принципів: відкритості, врахування нелінійних ефектів, когерентності, системної узгодженості, коеволюції еволюційних процесів, використання експліцитного і прогнозованого потенціалу наукового мислення. Одержані результати є достатньо надійними для різних контекстів застосування та використання.

В результаті проведеного аналізу формується нова концепція реалізації зворотних зв'язків в сучасному українському соціумі в умовах переходу до інформаційного суспільства у період стрімких біфуркаційних змін, що створюють передумови для формування нового світогляду – інформаційного і синергетичного, яке може бути визначено як система поглядів на світ, що зумовлює необхідність подолання ентропійних процесів у природі і соціальному середовищі через посередництво інформаційної творчості, креативності, інноваційності.

Наукова новизна наведених положень полягає в тому, що у ньому вперше у вітчизняному дискурсі досліджено інформаційне суспільство у вимірах постнекласичного розвитку світу. Наукова новизна дослідження в тому, що висновки наукового дослідження доцільно використувувати задля розширеної соціогуманітарної експертизи науково-технічних стратегій упровадження інформаційного суспільства в Україні, у проектах і програмах формування підготовки інформаційних менеджерів, здатних працювати в інформаційному суспільстві, у комплексному експертному аналізі інформаційної діяльності, у програмах смарт-освіти вищих навчальних закладів.

Новизна у зміні парадигми як суспільства, так і освіти, в основі якої закладена зміна парадигми від виробничої до освітянської, що й привело до становленню й розвитку парадигми «розумного суспільства». Інформаційне суспільство, сформоване на Заході, - це нова якість суспільства, у якому сукупність використання технічних засобів, сервісів та Інтернет приводить до якісних змін у взаємодії суб'єктів, що дозволяють отримати нові ефекти – соціальні, економічні та інші переваги, що є конкурентоспроможними і ведуть до нової якості життя.

В Україні має сформуватися нове інформаційне суспільство, що базується на комплексній модернізації та інноваційному розвитку всіх секторів на основі технологій нового покоління, що забезпечують високу додаткову вартість, мають високу енергоефективність, базуються на енергозберігаючих технологіях та екологічній інфраструктурі, та потребують забезпечення інформаційної безпеки, тому концепція удосконалення механізмів інформаційного суспільства як нової інформаційної парадигми в Україні є новою і потребує упровадження в Україні.

Переваги отриманих наукових результатів над аналогами в тому, що ми прослідкували перехід від інформаційного суспільства до старт-суспільства, яке майже не досліджено в соціальній філософії, тому вважаємо, що дана тема немає аналогів у вітчизняній і світовій філософській науці, так ми підійшли до

розробки нового наукового напрямку – smart-філософії та підготовки smart-менеджерів, здатних працювати у високотехнологічному, високопрофесійному суспільстві, яких повинна готувати smart-освіта.

Дослідницький проект є достатньо інноваційним, так як феномен інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми розвитку України є новим, не розробленим і майже не використаним як у теоретичних розробках, так і в практичній роботі. Очікувані результати проекту отримані на основі сучасної концептуалізації, не здійснюваної філософами, соціологами, економістами, так як цей термін тільки з'явився у філософському середовищі як на Заході, так і в деяких статтях вітчизняних філософів.

Очікувані результати проекту отримано на основі використання нових методологічних прийомів (методів, підходів, принципів), оновлено-сучасної емпіричної бази дослідження, використання як кількісних, так і якісних методів збирання інформації, здійснення власних перекладів з англійської літератури.

Методологічні засади моделі smart-освіти зводяться до використання принципів:

- 1) конструктивність;
- 2) символічність;
- 3) ідеалізація;
- 4) інструментальна і функціональна значимість,

а також сучасні методи аналізу емпіричних даних, отриманих у процесі дослідження, зокрема, методи моделювання і прогнозування, що дозволило поглибити аналіз індексів людського розвитку, глобального інформаційного розвитку, креативності сучасного інформаційного суспільства та їх впливу на розвиток людського капіталу.

Цінність даного дослідження є беззаперечною, отримання результатів дослідження є високим не тільки для сучасної України, але й для світової та вітчизняної науки для продовження фундаментальних та/або прикладних досліджень переходу інформаційного суспільства до smart-суспільства та його впливу на розвиток людського капіталу, який є найціннішим для здійснення всіх сучасних трансформаційних процесів.

Нами була підготовлена задача – розробити концептуальні засади, щоб вища освіта готувала інформаційних менеджерів та smart-менеджерів, здатних працювати у високотехнологічному, високопрофесійному, високоінтелектуальному суспільстві, яких повинна готувати smart-освіта. Це задача, яка немає аналогів в світі, тому вважаємо smart-освіту – самою прогресивною та інноваційною, тому що саме така освіта формує компетентності фахівців високої кваліфікації для виконання складних задач інформаційного процесу, автоматизованих систем управління, виконання задач smart-менеджерів, що повинно кардинально змінити роль менеджера в організації, що відповідає умовам інформатизації, глобалізації, становлення знаннево-інформаційної економіки. В результаті реалізації завдань проекту ми

матимемо спробу унаочнити базові структурно-функціональні елементи смарт-освіти та сприяти формуванню концепції смарт-освіти як європейського вектора політики XXI століття.

Тема смарт-суспільства виходить на проблему смарт-освіти, зокрема необхідності формувати еліту гуманітарних менеджерів, необхідних для роботи на всіх рівнях управління, що говорить про формування національної еліти, здатної працювати в складних умовах конкурентоспроможності та вироблення компетентностей фахових спеціалістів інформаційної доби.

Практична цінність очікуваних результатів роботи є високою для наукового і соціально-економічного (зокрема суспільного) розвитку країни в цілому, а також для декількох галузей – освітянської, науково-технічної, економічної, духовно-культурної. Результати даного дослідження можуть бути використано при розробці концепції смарт-суспільства і смарт-освіти на державному рівні і нової системи специфікацій та стандартів смарт-освіти.

До практичних наукових результатів роботи відноситься розробка концепції смарт-суспільства, що формується в умовах глобалізації, представлена наявністю інформаційно-комунікаційних технологій, які істотно перетворюють (трансформують, модернізують) бізнес, освіту, державу, суспільство, особистість. Смарт-суспільство розглянуто в контексті соціоекономічних, соціоантропологічних та соціокультурних вимірів, в основі яких – організаційно-економічні механізми удосконалення інформаційного соціуму, направлені на подолання антикризових чинників глобалізації, ризиків і хаосу в інформаційному соціумі.

В основі смарт-суспільства лежить розвиток «суспільства знань», цифрових технологій, цифрового суспільства, всього того, що називається цифровою ерою розвитку цивілізації, яка постійно розвивається у нелінійному просторі в контексті біфуркації (поліфуркації), ентропійності, пошуку свого аттрактора.

Очікувані дослідницькі результати дозволять виявити напрями оптимізації смарт-суспільства, мінімізації ентропійних та кризових чинників. Знання критеріїв та тенденцій розвитку сучасного соціуму, розроблена новітня методологія та методика діагностики смарт-освіти забезпечать соціальну експертизу і моніторинг ситуації щодо формування та подальшого розвитку смарт-суспільства, що виражене наступними категоріями: смарт-мобільність, смарт-міста, смарт-держави, смарт-економіка, смарт-бізнес, смарт-управління тощо.

Доведено в дослідженні, що смарт-освіта повинна сприяти удосконаленню смарт-технологій, які представляють собою сукупність науково обґрунтованих прийомів і спеціальних технік непрямого впливу на суспільство завдяки управлінню смарт-технологіями. Новий смарт-світогляд, що формується у системі смарт-освіти, потребує, щоб у ньому були реалізовані ідеї розумного (інноваційного) соціоекономічного і соціокультурного прогресу суспільства. Результати дослідження будуть використані в навчальному процесі при

підготовці менеджерів на кафедрі менеджменту організацій та управління проектами

Результати розробки можуть бути використані у подальших наукових дослідженнях філософії інформаційного суспільства в масштабах України та регіону у зв'язку з переходом до електронного врядування; вирішенні проблем державного управління та місцевого самоврядування, пов'язаних з децентралізацією в умовах глобального розвитку та упровадженням електронного врядування.

Результати розробки можуть бути реалізовані: Міністерством освіти і науки, Українською академією політичних наук, Українською академією педагогічних наук України, Запорізькою обласною державною адміністрацією, Запорізькою обласною радою, Запорізькою міською радою, райдержадміністраціями Запорізького регіону, Запорізьким центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ, організацій при Запорізькій обласній державній адміністрації, Запорізькою державною інженерною академією та іншими ВНЗ Запорізького регіону та України при упровадженні концепції інформаційного суспільства та електронного врядування, при написанні докторських і кандидатських дисертацій, монографій та навчальних посібників, при підготовці магістерських дисертацій.

В результаті проведеного аналізу виконання проекту ми прийшли до висновків, що інформаційне суспільство в світі та Україні як складний соціальний, культурний та економічний феномен та динамічний процес, що розвивається, потребує для свого подальшого розвитку та удосконалення:

1. Постійно підвищувати місце, роль і значення інформаційно-комунікативних технологій, які б сприяли розвитку інформаційного суспільства, в основі яких «нове суспільство-нове підприємство-нові технології», цивілізаційний вектор сучасної державності та ефективні показники конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

2. Підтримувати інформаційний розвиток країни, включаючи інформаційний розвиток ВНЗ, який би свідчив про динаміку країн у напрямі до високорозвинутих, в основі яких орієнтація на знання, цифрову економіку, інтегрованість у мережеву взаємодію, що сприятиме адаптації системи цінностей до існуючих світових трендів соціально-економічного розвитку.

3. Удосконалювати інформаційні ресурси країни, організацій (установ, підприємств), ВНЗ, які б свідчили про розвиток інтелектуального потенціалу, який з необхідністю прагне до вироблення цінностей та вартостей інформаційного суспільства.

4. Розробити модель інноваційного розвитку країни, для чого виокремити кластери економічного, соціального, духовно-культурного розвитку України, в основі яких цінності інформаційного суспільства, інформаційної культури,

націлені на підвищення якості життя.

5. Виявити напрями розвитку людських (інтелектуальних, соціальних) ресурсів, можливості яких відповідали б вимогам інформаційної доби та надавати кожній людині можливість доступу до інформаційних і комунікаційних мереж, для чого розвивати перспективи креативної індустрії, що дасть змогу українським вченим зайняти почесне місце ключового драйвера розвитку, сприяючи знанням, кваліфікацією, інноваціям, інформацією, смарт-цінностями.

6. Сприяти розвитку таких аттракторів (цілей притягіння), які б притягували передові новітні інтелектуальні сили, які були б задіяні до розвитку культури інформаційного суспільства як «основи добробуту для всіх» та реалізації «духовно-інтелектуального коду нації», який вироблявся тисячоліттями і зберігся в інтелектуально-творчих силах українського народу.

7. Упроваджувати ефективні напрями розвитку інформаційного суспільства з високою доданою вартістю в інформаційній економіці в контексті модернізації суспільства та сприяти пошуку автентичних цінностей інформаційного суспільства, розробивши ідеологію інформаційного суспільства як основу «добробуту для всіх», щоб не потрапити до кола країн, «які не відбулися».

8. Розробити концепцію привабливої для бізнесу України, для чого розвивати і підтримувати проєктивні ідеї (нові, інноваційні, ще не вживані) ідеології світогляду інформаційного суспільства та активізувати всі передові інтелектуальні сили України на пошук і впровадження ідеалів інформаційного суспільства, які сприяли виходу України на рівень висококонкурентних.

9. Розробити механізми активізації суспільного руху знань, інформації, використовувати всі можливі напрями підвищення духовно-інформаційної мобільності нації як конкурентоспроможної та цивілізованої.

10. Розробити концепцію середовищеспроможності української нації як соборної здатності вирватися на передові позиції науково-технічного, економічного, соціального, духовного, а відтак і цивілізаційного (інтелектуального) прогресу.

11. Розробити і впроваджувати в життя кожні п'ять років стратегічний план розвитку стем-освіти, який повинен включати короткострокові і довгострокові пріоритетні наукові напрямки і програми, визначати єдині виміри прогресу країни та сприяти підвищенню Міжнародних індексів розвитку країни у досягненні поставлених цілей - індексу людського розвитку, індексу добробуту, глобального індексу креативності, глобального інноваційного індексу, світового індикатора управління, індексу енергетичної безпеки.

12. Стимулювати інвестиції у розвиток людського (інтелектуального) капіталу, тобто в науку, культуру, освіту, що дають найбільш очікуваний результат, підтримувати передові наукові проєкти з інформаційного суспільства та стем-освіти, залучати молодь у дану сферу, сприяючи

фінансуванню наукових проектів з означеної проблематики.

13. Розробляти нові науково-комунікаційні проекти, здатні сприяти переходу інформаційного суспільства у «суспільство знань» і «старт-суспільство», в якому культивується стем-освіта, дистанційне навчання, ширкосмугові мережеві можливості як інструмент підготовки висококомпетентних спеціалістів епохи Інтернет та інформаційного суспільства, розвивати майбутні тренди в технологіях, які набувають стрімкого розвитку, та розробити методологічний інструментарій аналітико-інформаційного забезпечення упровадження інформаційного суспільства у всіх сферах, що надають формат інформаційної економіки.